

РЕЦЕНЗІЯ

доктора мед наук, професора Сморжевського Валентина Йосиповича на дисертаційну роботу Дембіцького Андрія Руслановича «Тактика комплексного хірургічного лікування пацієнтів з хронічним захворюванням вен Сб» на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина», поданої до спеціалізованої вченої ради ДФ 26.613.149 Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л.Шупика МОЗ України, яка створена відповідно до рішення Вченої ради НУОЗ України імені П.Л. Шупика від 22.11.2023р. (протокол №9)

Здобувачем Дембіцьким Андрієм Руслановичем повністю виконано індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми аспірантури НУОЗ України імені П.Л. Шупика.

Аспірант Дембіцький Андрій Русланович здобув глибокі знання зі спеціальності; оволодів загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; набув універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій, реєстрації прав інтелектуальної власності; достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

Актуальність Хронічна венозна недостатність нижніх кінцівок являє собою клінічний прояв варикозної хвороби і по теперішній час залишається однією із ведучих загальномедичних та соціальних проблем. Особливу групу складають хворі на трофічну виразку. В Україні поширеність хронічної венозної недостатності нижніх кінцівок становить більше 38% у жінок та 20% - у чоловіків і стала причиною первинної інвалідності у 30,8% пацієнтів які її отримали та 48,9% були у працездатному віці. Це за даними 2017 та 2019 років. Хронічна венозна виразка – це серйозна проблема для системи охорони

здоров'я, частота її розповсюдженості становить 5% серед населення старше 65 років.

Слід визнати, що на сьогоднішній день все ще не розроблено основних положень системи діагностики і хірургічного та комплексного лікування пацієнтів із хронічним захворюванням вен С6 клінічного класу. Більшість запропонованих методів і засобів базуються на конкретному практичному досвіді кожного з дослідників. Окрім цього, спостерігаються вкрай рідкісні варіанти клінічного перебігу захворювання та варіанти їх хірургічного лікування є вкрай специфічними та унікальними, що значно ускладнює накопичення подібного досвіду навіть у провідних фахівців України та світу.

Оскільки дана патологія відноситься до категорії невирішених, дуже важливим залишається завдання накопичення, адекватної оцінки результатів різних методів лікування та поширення накопиченого досвіду, що може позитивно вплинути на результати хірургічного лікування даної групи пацієнтів у віддаленому періоді.

Вирішенню цих завдань присвячене дане науково-практичне дослідження.

Мета дослідження: розробити тактику комплексного хірургічного лікування хворих із хронічним захворюванням вен С6 клінічного класу шляхом застосування сучасних, патогенетично обґрунтованих методів місцевого лікування венозних виразок на основі клітинних технологій, сучасних ранових покриттів, локального застосування впливу низького тиску на трофічну виразку та застосування комбінацій малоінвазивних методів ліквідації венозного рефлюксу.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота виконана відповідно плану науково-дослідних робіт кафедри хірургії та судинної хірургії НУОЗ України імені П.Л. Шупика та є фрагментом комплексної теми «Інноваційні технології в хірургічному лікуванні захворювань органів черевної стінки та судин» (№ державної реєстрації 0117U002468, термін виконання 2017-2021 рр.) в якій здобувач був

співвиконавцем.

Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна.

Вперше отримані нові результати моніторингу якості життя у хворих на хронічну венозну недостатність в стадії декомпенсації.

Вперше застосовано комп'ютерну програму для опрацювання цифрових зображень „Lesion Meter” для оцінки динаміки загоєння та планометрії венозних трофічних виразок.

Вперше дана кількісна та якісна характеристика якості життя до та після того чи іншого методу хірургічного лікування.

Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій сформульованих у дисертації.

Наукові положення, висновки та рекомендації, які викладені в роботі, отримані на достатньому фактичному матеріалі, методи статистичного аналізу, використані в роботі, відповідають завданням і є обґрунтованими та достовірними. Кількість досліджень та клінічних спостережень достатня для статистичного аналізу.

Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях.

Основні наукові результати висвітлені у публікаціях та розкривають основний зміст дисертації. За матеріалами дослідження опубліковано 4 наукові праці, в тому числі 3 – у фахових виданнях, затверджених МОН України та 1 – у закордонному науковому періодичному виданні «Polish Journal of Surgery», що індексується міжнародною наукометричною базою Web of Science та відноситься до третього квартилю (Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, кожна публікація в якому прирівнюється до двох публікацій та 4 – у вигляді тез доповідей у матеріалах вітчизняних науково-практичних конференцій.

Недоліки дисертації щодо їх змісту і оформлення.

Рукопис дисертаційної роботи має структуру згідно наказу МОН України № 40 від 12.01. 2017р. Текст викладено українською мовою на 231 сторінці комп'ютерного тексту та складається зі вступу, огляду аналізу наукових

літературних джерел, трьох розділів власних досліджень, аналізу та узагальнення результатів, висновків та переліку використаних літературних джерел. Робота ілюстрована 35 рисунками та 51 таблицею. Перелік цитованої літератури представлений 212 джерелами, з них 4 – кирилицею та 208 – латиницею.

Титульна сторінка. Написана згідно чинних норм та вимог.

Анотація. Являє собою стисле викладення дисертаційного дослідження. Зауваження: В представленому списку публікацій за темою дисертації необхідно надати інформацію про вклад дисертанта в кожній із них.

Зміст. Повністю відображає дизайн дослідження та, при виконанні усіх пунктів дозволяє аргументувати результати дослідження.

Не слід використовувати у назвах розділів і підрозділів скорочень та аббревіатур.

Вступ. (9 сторінок) здобувач чітко окреслює актуальність проблеми, формулює мету та задачі дослідження, показує наукову новизну і практичне значення отриманих результатів. Зауваження уже викладені у анотації.

Розділ 1. Огляд літератури та аналіз існуючих методів хірургічної корекції хронічної венозної недостатності. (70 сторінок)

Написаний грамотно, логічно. Правда, було б доцільно більш детально зупинитись на ризиках та викликах. Сприймається легко. Та слід зазначити, що огляд літератури досить об'ємний. У даному розділі детально описані основні тенденції розвитку малоінвазивної флебології та методи місцевого лікування трофічних розладів нижніх кінцівок.

Розділ 2. Матеріали і методи дослідження. (48 сторінок)

Викладено і систематизовано логічно. Проведено аналіз лікування 75 пацієнтів, що були розділені на дві групи, основна 34 та порівняння 41 пацієнт. У даному розділі чітко та послідовно описано тактику проведеного лікування та їх відмінність у обох групах. Дослідних описав принципи та техніку постановки NPWT та застосування PRP у пацієнтів із ХЗВНК С6. Також, було висвітлено всі ключові моменти вибору засобів для місцевого лікування

трофічної виразки у пацієнтів основної групи. Усім пацієнтам, що входили у дослідження проводилася оцінка якості життя за допомогою опитувальника CIVIQ-20, VCSS та визначення рівня болю за NPRS.

Зауваження: Бажано уникати в тексті слово оперативне. Краще було б застосувати слово, яке відповідає аналогічному у назві дослідження – хірургічне. Тоді стає дійсно очевидно, що мова йде про хірургічне втручання (лікування).

Розділ 3. Аналіз результатів лікування пацієнтів із хронічним захворюванням вен нижніх кінцівок С₆ у групі порівняння та основній групі (10 сторінок)

У даному розділі проведено оцінку результатів лікування пацієнтів групи порівняння та основної групи. Основний акцент зроблений на динаміці загоєння трофічної виразки та оцінці якості життя за опитувальниками CIVIQ-20, VCSS та цифровою шкалою болю NPRS. Також проведено порівняння вихідних значень лабораторних показників. Проведено оцінку ефективності застосування клітинних технологій у місцевому лікуванні трофічних виразок венозної етіології.

Розділ 4. Порівняльний аналіз результатів традиційного та оптимізованого лікування ускладнених форм хронічної венозної недостатності. (27 сторінок)

Викладено ґрунтовно, зрозуміло та відповідно до даними, котрі висвітлені у попередніх розділах. Аргументовані патморфологічні дослідження.

У останньому розділі дисертації «Аналіз і узагальнення результатів дослідження» (10 сторінок). здобувач проводить широке обговорення власних результатів із співставленням із вже відомими науковому загалу даними. Цей розділ дає уявлення про обсяг роботи, хід дослідження, отримані результати, їх аналіз та порівняння із даними літератури. Текст дисертації завершується висновками та практичними рекомендаціями.

Висновків є 5. Всі вони ґрунтуються на матеріалах власних досліджень.

Мета роботи реалізована.

Результати власних досліджень автора опубліковані у фахових виданнях, включених у наукометричні бази.

Кваліфікаційне дисертаційне дослідження оформлено згідно 40 наказу МОН.

Спеціальність якій відповідає дисертація.

Дисертаційне дослідження Дембіцького Андрія Руслановича «Тактика комплексного хірургічного лікування пацієнтів з хронічним захворюванням вен С₆» відповідає спеціальності 14.01. 03 – хірургія.

В ході рецензування роботи виникли наступні питання до пошукача:

1. Що ви можете запропонувати при лікуванні рецидивних виразок які мають місце у вашому дослідженні?
2. Чи залежала тривалість передопераційної підготовки від тривалості існування виразки?

Зауваження:

1. В роботі зустрічаються поодинокі стилістичні та граматичні помилки, певні неточності у формулюванні фраз.
2. Було б доцільно більш ширше ілюструвати розділи дисертаційного дослідження клінічними приладами;
3. Слід упорядити список використаних джерел літератури та більш в повному обсязі висвітлити вклад українських флебологів та попередників.

Вказані зауваження не суттєві та не впливають на цінність виконаного дисертаційного дослідження.

Відповідність дисертації вимогам, які пред'являються до наукового ступеня доктора філософії.

На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, встановлено, що результати виконаного наукового дослідження Дембіцького Андрія Руслановича «Тактика комплексного хірургічного лікування пацієнтів з хронічним захворюванням вен С₆» мають важливе наукове і практичне значення. Дисертаційне дослідження Дембіцького Андрія Руслановича «Тактика комплексного хірургічного лікування пацієнтів з хронічним захворюванням вен С₆» яке подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (спеціалізація 14.01.03 «Хірургія») повністю відповідає вимогам пп. 6, 7, 8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановами Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 та Наказу МОН України від 19.08.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», а її автор заслуговує на присудження йому ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина».

**Професор кафедри хірургії та
трансплантології
Національного університету
охорони здоров'я України
імені П.Л. Шупика,
доктор медичних наук,
професор**

Валентин СМОРЖЕВСЬКИЙ

